

TLAČOVÁ SPRÁVA

Pietna spomienka na významnú osobnosť histórie slovenského lesníctva

Jozefa Dekreta Matejovie

pripravená pri príležitosti 183. výročia jeho úmrtia.

Organizátor: LESY SR, š. p., Lesnícke a drevárske múzeum

Termín: 18. 1. 2024, 11.00 h.

Miesto: Park Jozefa Dekreta Matejovie na Národnej ulici v Banskej Bystrici

Osemnásteho januára t. r. sa v Parku Jozefa Dekreta Matejovie v Banskej Bystrici už tradične uskutoční pietny akt venovaný tejto najvýznamnejšej osobnosti slovenského lesníctva. Pripomenieme si 183. výročie Dekretovho úmrtia a zároveň upozorníme na 250 rokov, ktoré 12. júla uplynú od jeho narodenia. Naše stretnutie v parku pod pamätníkom z autorskej dielne Ferenc Sidló bude nielen spomienkou na komorského lesmajstra, ale aj začiatkom série podujatí v rámci pripravovaného Roka Jozefa Dekreta Matejovie. Budú sa uskutočňovať pod taktovkou štátneho podniku LESY Slovenskej republiky, jeho Lesníckeho a drevárskeho múzea, v spolupráci s ďalšími lesníckymi subjektami na Slovensku.

Najvýznamnejší odkaz Jozefa Dekreta Matejovie súčasníkom spočíva v jeho vytrvalosti s akou zásadne zmenil prístup spoločnosti k lesu. V čase, keď panovalo presvedčenie, že lesy sú neobnoviteľné a treba sa zmieriť s ich stratou dokázal zvrátiť rezignáciu kompetentných. Jeho vytrvalosť a húževnatosť, s akými riešil aj zdanlivo neriešiteľné ťažkosti, presadzovanie postupov, ktoré viedli k obnove lesov, sú inšpiráciou dodnes. Čelil odmietaniu, kritike, ľudskej zlobe, no nevzdával sa. V danej vývojovej etape a v jestvujúcich podmienkach bolo ním vytrvalo presadzované a realizované umelé zalesňovanie záchrannou brzdou pre holorubmi postihnuté lesy Horehronia. Dekret si uvedomoval prioritu prirodzeného zmladzovania lesa a preferoval ho tam, kde to bolo možné. Tak, ako presadzoval používanie píly na zefektívnenie ťažby, tak hľadal aj cesty ako racionálne sprístupniť vzdialené lesné porasty, z ktorých bane a hutý požadovali drevo. Presadzoval stavbu vodných nádrží na zdvihnutie hladiny tokov a plavenie dreva. Svoje postavenie komorského lesmajstra dosiahol napriek svojmu jednoduchému pôvodu, čo bolo v tom čase takmer neslýchané. Neabsolvoval lesnícke vzdelanie, bol však celoživotný samouk, svoje vedomosti čerpal z najpokrokovejšej dobovej literatúry a účelne ich prepájal s praxou. Rešpektoval mienku podriadených, neoháňal sa frázami, ale používal odborné argumenty. Súčasníci ho vďaka jeho energii, vytrvalosti a organizačným schopnostiam prirovnávali k legendárnemu pruskému maršalovi Moltkemu.

Súčasťou pietnej spomienky bude predstavenie samostatného loga Rok Jozefa Dekreta Matejovie z autorskej dielne Márie Gálovej. Logo bude verejnosť upozorňovať na Dekretovu osobnosť a na aktivity, ktorými si štátny podnik LESY SR bude celý rok pripomínať jeho odkaz.